

ДІЛО

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
 Львів, Ринок 10., II. пав.

 Конто почт. швдн. 26.726.

 Адреса тел.: „Діло—Львів“.

 Число телефону 565.

 Рукописів редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА
 в Австро-Угорщині:
 місячно 5— К.
 чвертьрічно 15— „
 піврічно 28— „
 цілорічно 56— „
 у Львові (без доставки):
 місячно 4— К.
 чвертьрічно 12— „
 піврічно 22— „
 цілорічно 44— „
 в Німеччині:
 місячно 28— М.
 цілорічно 96— „
 За зміну адреси платити ся 50 с.

Ціна оголошень:
 Рядок постійної, довільної або влого мисли 60 с. з надроздлом 1 К. з надроздлом 1'50, з різнорідної частки перед або на початку ках 2 К. Перероздлом 2 К. Сполучення друкованих надійма. Обчислення за суботу і ввечері поодиноко.

 Одн. примірник ввечері у Львові 16 с. на провінції 20 с.

Видас: Видавничча Спілка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Ваомль Панейко.

Про „російську“ і „українську“ орієнтацію осередних держав.

Київ 3. вересня.

Тутешня московська газета „Кіевское Утро“ в своєму вчорашньому числі „в авторитетних джерел“ повідомило, що скіде питання по ініціативі центральних держав в короткому часі одержать розв'язання, яке знаходиться в повній відповідності з народними бажаннями як в Австро-Угорщині, так і в інших частинах колишньої російської імперії; буде дана підтримка тим промадським великоруським елементам, що стоять на ґрунті законності і порядку і хотять відновити на території Росії слокії. Що торкається української держави, то якби внішні події не відбулись, її суверенітет не потерпить ані найменших втрат і всі побоювання націоналістично настроєних українських кругів в теперішній час є цілком без підстави.

Приймаючи за річ певну, що комунікатив походить з „авторитетного“ німецького боку, внішня „Робітничча Газета“ пише з приводу нього:

Не маємо підстав думати, що це повідомлення не відповідає дійсності. Воно є озгільки важке, озгільки значне, що про тих умовах, в яких поставлена зараз преса, воно не могло би бути пропущено, коли би не було для його відповідних підстав.

Ми не можемо лишити без обговорення цих інформацій, вони торкаються найбільш перспективних моментів. Але не маючи можливості пройти мимо цього повідомлення, ми стоїмо перед важким завданням.

Повідомлення уложено в стилі давніх повідомлень російського уряду; бракує йому ясності і вичерпності; затеплені в йому справи дають можливість різних трактувань. І уяснити дійсні наміри тих авторитетних джерел, з яких воно подале, являється справою нелегкою.

Справа державного ладу в Росії буде розв'язана згідно з народними бажаннями як в Росії так і в інших частинах колишньої імперії — повернуть повідомлення.

Який конкретний зміст мали вкласти в цю форму міредатні кола? І який же є державний лад, що об'єднує наведні згадані і російських і неросійських кругів?

Ми не знаємо того ладу; ная відоме, що всі російські кола стоять на ґрунті централістичного, що обстоюють вони давню „єдину і невіділку“ Росію, ми не маємо жадних підстав доірати тих федералістичних гаслам, які висловують певні російські партійні групи, бо сумніваються з однего боку в важливості тих груп, а з другого боку певні, що федералістичні теорії Росії в реальній дійсності будуть тією самою

політикою централізму, об'єднання, денационалізації

Далі ми знаємо, що всі неросійські кола, всі ті елементи, які утворили держави на території Росії стоять, кола не на вирівненому ґрунті самостійності, то в усякім разі на ґрунті федерації.

Ці відносини, які склались на території Росії, вирівнено промовляють за те, що при даних умовах нема тих спільних державних форм, які би об'єднали змагання російських і неросійських кол. Внутрішні сили не може бути відновлена єдина Росія ні в якій формі; це може бути зроблено лише внішніми механічними засобами.

Який же має бути при цих умовах той новий лад, про який говорить повідомлення.

Ми не маємо на це відповіді. Потрібної ясності в справу не внесено.

Ще більше заплутує справу те місце повідомлення, де говориться про Україну.

Український суверенітет не буде порушений і всі побоювання що до цього в теперішній час — є цілком безпідставні — говорять повідомлення.

Що означають в тексті цитуваного нами документа ці три коротенькі слова: „в теперішній час“? Не маємо права уважати їх випадковим lapsus'ом. А коли так, мусимо запитати: як довго буде тягнутись той теперішній час, на протязі якого нашому суверенітету ніщо не загрожувє? І яка доля уготована в тайниках дипломатії для України в будучині.

Всі ці сумніви, всі ці неясності, які викликає повідомлення розуміється, не можуть внести заспокоєння в українські громадські кола.

Та тривога, яка охоплює теперішні часи нас за дальшу долю нашої державності і нашого народу може тільки зрости в результаті цього повідомлення.

Коли ми стоїмо на перехідні події, що мають виразно відбитись на нашій будучині, мусимо докласти всіх сил, з'ужити всю нашу енергію для того, щоб ці події відбувались під нашим впливом і з нашою участю, для того, щоб ми не став наш народ лише об'єктом здійснення чужих цілів і планів проти свого бажання і волі.

У цьому буде полягати завдання для української демократії. В цей момент мусить виявити вона всю свою силу і енергію, поки не є ще запізале.

Момент занадто відповідальний, а справа занадто серйозна.

Дорошенко міністром.

Київ, 4. вересня 1918.

„Н. Рада“ доносить, що цими днями упрвляючого міністерством закордонних справ Д. Дорошенка призначено на посаду міністра закордонних справ.

Шведський генеральний консуль на Україні.

Київ, 4. вересня 1918.

З нових джерел переказують „Н. Раді“, що незбаром має бути призначений у Київі шведський генеральний консуль. Кого саме мають призначити на посаду консула ще невідомо.

По віденських нарадах.

Польська справа нерішена.

ВІДЕНЬ, 5 вересня (ГКБ). Державний секретар німецького уряду для заграничних справ Гінце, який прибув до Відня, аби представитися цареві і відвідати міністра заграничних справ гр. Буряна, вів протагом свого 3-дневого побуту основні наради з ц. і к. міністром заграничних справ і порозуміся також з обома президентами міністрів. Сі наради, які в минулих місцях, останній раз з нагоди з'їзду монархів в великій головній кватирі, велися між представниками німецької і австро-угорської заграничної політики посунули судачо вперд справу полагодження обговорюваних питань, яке відповідає тісним союзним взаємодіюванням. Особливо польська справа була й сина разом предметом основних розсужень, і оба правительства рішили згідно радити далі над сею справою.

БЕРЛІН, 5. вересня „Norddeutsche Allg. Zeitung“ стверджує, що подорож державного секретаря не мала на цілі окремних рішень. Віденські наради мають за ціл дальші переговори і дальші визначення спільних завдань. Коментарі, які доносять про означені розсужки, випереджають дійсний стан річи.

Дін і Україна.

Київ, 4. вересня 1918.

Нинішні часовиси доносять: Пам гетьман одержав таку телеграму за підписом голови великого військового круга на Дону В. Харламова:

„Великий військовий круг всевеликого військо денського, зібравшись унерше на передодні довершення героїчної боротьби за визволення Дону від насильницьких банд, з поугтя глибокого задоволення вислухав дружиної привіт ясновельможного пана гетьмана і його народу, і з свого боку шле братерський привіт державній Україні, як своему старому приятелю з давних давня і висловлює тверду надію, що взаїмна згода, до якої прийшло між Дном і Україною, усуне всякий привід непорозуміння і зміцнить обопільний зв'язок дружніх, братніх народів та обезпечить успішний розвиток молодих державних сил.“

Гетьман Скоропадський в Берліні.

Київ, 4. вересня 1918.

БЕРЛІН, 5 вересня (ГКБ.) Гетьман України в товаристві українського посла бар. Штайнгейма, який вівиту державному канцлерови гр. Гертайнгейма і державному підсекретареві в уряді для заграничних справ фон Буше. Український посол дав в честь гетьмана сліданис. Сьогодні ввечері урядість гетьман на впрошену ввечері у державного канцлера, до якої придумали більше прийатте.

Вчера ранком на запрохання німецького імператора гетьман виїхав з Києва в німецьку головну ставку. З гетьманом виїхали: товариш міністра справ закордонних Малтов, старший осявул Зеленовський та особистий осявул гетьмана. Од німецьких властей в цій вваді взяли участь: гр. Боркон і присланий до гетьмана німецький капітан фон Альвемс-деба.

В справі Холмщини.

Загадочна заява київської газети.

Київ, 4. вересня 1918.

З „певних джерел“ довідується „Н. Рада“, що звістки про примучення місцевих повітів Холмщина: грубенізького, крассоставського та тематівського до Польщі не відповідають дійсності; так саме як і південні повіти Волині, які пробувають і досі під австрійською окупацією.

Всі ці повіти вже 5 місяців тому віддано під військову управу в Люблині, але це не має політичного значіння.

Заяву у вгаданій справі п. міністра закордонних справ ки. Радзівілла в державній раді у Варшаві не мають під собою ніякого ґрунту, і озкілки відомо, представник Австро-Угорщини в Варшаві барон Угрендо-Абрамфальза заявили проти цих ваяв протест. (? — ред. „Діло“).

Народний фонд.

Зібрані датки належить переслати до Краєвого Союзу кредитового у Львові, Ринок 10., ч. вкл. кн. 5000.

Міністер внутрішніх справ про політику українського уряду.

Київ, 3 вересня 1918.

В останній час в пресі почали писати про те, що політика теперішнього українського уряду прийняла реакційний напрям.

При цьому вказується на часті арешти, на закон про курйальну систему виборів і т. п.

Бажаючі вяснити — наскільки ці чутки й тодки мають під собою підставу, ми звернулись до міністра внутрішніх справ, І Кістяківського, з проханням висловити свій погляд з приводу напрямку політики українського уряду.

Міністер прийняв мене, яко співробітника газети „Відродження“, і поділився такими своїми поглядами:

— Я не знаю, — сказав мені міністер, — що за політика українського уряду габрала реакційного напрямку; вона не реакційна; нічого спільного з реакцією не має і ні яких відлей реакції не преслідує.

Що ж торкається скарг про арешти, то при арештах я цілком керуюсь тими загальними принципами, які висловив у своїй декларації, звернутої до губернаторських старостів.

Всі соціалістичні еволюційні партії, професійні спілки, як такі, стоять під позитивним записком міністерства внутрішніх справ і партій ми не чіпаємо.

Кращим доказом являється те, що соціалістичні газети виходять без перешкод, комітети й бюро всіх лівних партій не закриваються, хоч ми досре знаємо, де вони знаходяться.

Причиною переслідування окремих революційних соціалістів є ті обставини, що по зробленим спостереженням вяснено загис в помірковані соціалістичні партії тих осіб, котрі весь час наводились на крайньому лівому фланзі і тепер через щось то несподівано воградили.

Спостерігалось таке явище: при арешті означеної особи, про котру мались більш ніж достаточні відомости про її активну революційну діяльність, вяснялось, що ця особа належить до партії меншовиків, будовців, або просто являється учасником якого-небудь професійного союзу і представляються відповідні офіційні докази.

Утворюється така картина: досить тепер бувшому більшовикові, який продовжує свою шкідливу роботу, перейти до меншовиків, щоб партія брала його під своє покровительство і його арешт розглядала, як боротьбу проти поміркованих соціалістичних партій.

Це результат повної некультурности, небажання йти назустріч уряду і являється в той же час недобросовісним освітленням діяльності уряду.

Державна влада не може стати на ту точку погляду, щоби формальна нинішня надзвичайність до поміркованих партій давала б повну

безкарність і можливість покривати таким чином свої колишні проступки.

Маються факти, що особи, винні в масових вбивствах, були під захистком поміркованих соціалістичних партій, котрі доказували повну зловильність цих осіб.

Для уряду більш би було бажаним, щоб помірковані соціалістичні партії, на неоторканих яких ніхто не зміряється, самі одлучали таких своїх членів і виводили їх з своїх верств і не брали б їх під свій захисток і потім кричали про утиски над поміркованими соціалістами.

До мене надходять звізиви — булим то заарештовуються українці за приналежність до українського національного руху. Я категорично проти цього залеречую, і такі чутки повинні бути віднесені до зростого наклепу.

На візві губернаторських старостів мною категорично була підкреслена необхідність самого острого й обережного відношення до всіх діячів кожного національного руху. Мною дано вказівки про необхідність гнаної підтримки національних інституцій. Коли до мене дійшли ці чутки, я додатково дав ткий обіжник:

„В міністерство внутрішніх справ надходять скарги, булим то чиняться арешти осіб за приналежність до українства. Скаргам не вірю. Одначе, ще раз підкресляю дані підчас візви вказівки про необхідність найобережнішого відношення до наших громадянських діячів. Необрешні арешти національних діячів — недопустимі.“

Без сумніву — джерелом подібного роду безпідставних чутков являється стремління осіб, які працюють на користь возстановлення української совітської влади (Щукта), захищатись своїм українством.

З приводу прийнятої радою міністрів виборчої системи в земські та міські установи, міністер вяснив мені слідує:

— Сумний опит руської революції показав, що чотирьох — хвостка в її чистому виді — інституція антидемократична. Вона привела до повної руїни земське хазяйство.

Державний інститут, котрий розвалює державу, не може вважатись демократичним і є антидержавним.

При обговоренні нинішнього виборчого закону прийшлося бути досить уважним, щоб вяснити, яке кільце треба зміняти.

В „Земском Положені“ ми утримали загальне, тайне й безпосереднє голосування, а рівне — замінили трьма куріями.

Коли я прийняв цей закон від свого попередника і виїс його без зміни в раду міністрів, я керувався переважно національними міркуваннями.

Кодиб ми залишили рівне виборче право, то ми знову таки відчинили б двері крайньому интернаціоналізму, себто, представникам крайніх

соціалістичних партій. Але опит показав, що крайні партії преслідують виключно свої особисті інтереси і нічого спільного з самостійною та незалежною Україною, які тринуться на твердих національних відставах, не мають.

Наша курйальна система приведе до того, що земське життя буде направлени середня турнірний і виключно національний.

Через це, в інтересах національного розвитку української держави земські самоврядування повинні бути поставлені на принцип вибору середніх хліборобів.

Мені відомо, що деякі представники українських національних партій все таки залеречують проти цієї системи. Я вважаю це неможливим.

На превеликий жалє чимало громадично-вільних національних рух, засвізвивши відносно повної протилежності між українським національним і соціалістичними доумками. Може й партії не відкинуть цієї соціалістичної доумки, вона не стаєть на шлях твердого національного наступу, а в такому випадку земське законодавство, наскрізь перанате дуакою літратурати національну ідею, буде ниня осушени.

В кінці наших розмов я торкався деяких влободневих витав і поворочав міністра вяснити своє відношення до певствуючого тепер питання про признання державною мовою мови меско-польської нарізні з українською й про заведення горілкової монополії.

— Я особисто твердо стою за те, щоб державною мовою була виключно українська мова, і переважу це вперто в усіх інституцій, підлеглих міністерству внутрішніх справ.

Що торкається заведення горілкової монополії, то я не рахую цю міру шкідливою. Горілку й без цього курять. Горілкою живополія тільки апорядкує потайне куріння. Монополья заводить дуже високі ціни і обмалу кількість вина. В той же час вино поступає до населення в нрмальних умовах.

Я взагалі противник тих засобів шкідливого населення, які преслідують тільки обмешки. Не можна дивитись на населення, як на масу дітей, треба йти назустріч населенню, і якщо воно требус горілку монополією, то треба її дати.

Переслідування українства в Бесарабії.

Київ, 3. вересня 1918.

До „Н. Ради“ пишуть:

Румунська влада наказала обовязково вичати румунської мови в сільських українських школах. Учителів Українців, які знають румунську мову, нема. Становище тяжке...

КЛИМ ПОЛІЩУК.

Така пригода.

Оповідання.

(Києв).

Була неділя і обидва копачі пішли до церкви і обидва широко молились, бо щось дуже важне сподіювалось їм серце. Вже коли співали „Вигук“ і вони вчули „Чаю воскресенія з мертвих“, як їм обоим чогось пригадалася закривавлена голова пастуха, яка теж колись воскресне і встане на суд Божий суворий і справедливий... Що ж тоді вони свазуть Господеві, як він взнає, що вони не допомогли пастухові?

Як скінчилась служба Божя, а люде стали виходити з церкви, обидва копачі чогось самі собою залинились. Грицько підійшов до Терешки і сказав на вухо:

— Я думаю так, що нам треба все розказати попови.

— А так, так... Розказати треба... але... знаєш... не все...

— Що таке? Ти боїшся, чи що?... А я так далі вже не можу витерпіти...

— Ну, добре. Скажимо все, але про те, що я його загубив по голові... знаєш, треба змовчати...

— Ну, а що ж ми тоді скажемо, що так і закопали його, чи що таке?...

— Ну, добре. Скажемо все, а тоді вже буда те, що Бог дасть...

Коли вони візйшли до поля і залікаючись стали розповідати про чудну пригоду на цвинтарі, то він довго не міг і слова сказати, а тільки рота роззавав. Але, як Грицько сказав, що цвинтарний пастух розломав віко труни і вже вилізав на землю, а гдєки Терешків заступ не дав йому цього зробити, то він так і схопився, наче його гадюка укусила...

— Ах ти дурні, пришепетувати! — кричав від. — Як же ви могли зробити таке страшне

злочинство?... Та-ж ти, дурню старий, хіба не взнаєш того, що ти чоловіка убив... Убив його в такий час, коли треба було йому допомогти... Чи знаєте ви, що є такий страшний сон, який лстарією наивнається. Ну, а так ще мені з вами робити тепер? Не можу-ж я брати на свою душу вашого гріха?... Правда?... Я мушу сповітати начальство, нехай вене призначить своє слідство в цій справі...

Обидва копачі, як тільки почувли слово „слідство“, як камінням ували до ніг попа і стали просити:

— Ми-ж так собі призналися, як на сповіді... На що-ж оце „слідство“? Ми люде бідні... Що-ж нам тепер робити в світлі Божому?... Не треба слідства над нами...

— А що ж мені з вами робити?... Не можу ж я вашого гріха брати на свою душу... А так приде слідство, потім буде суд, а суд вже все розбере і розсудить...

І просили і молили суворого попа, щоб він не розпачинав слідства, але він остався неумолимим. Мовчки пішли вони від нього і вже аж на дорозі заговорили. Перший заговорив Терешко:

— От тобі й маєш! Ну, й на якого підька вдалось нам це все лише?... Хіба-ж ми винні, що така пригода стала?

Грицько відмовляв:

— Якби вже воно не було, але на душі легше буде... А на слідстві так і скажемо, що ми не винні, що така пригода стала, а винен він, що нам нік ли нічого не говорив про такий сон, що нічим не рїкається від смерті...

До гелора вже все село знало про чудну пригоду з мертвим пастухом, а також всі знало, що в цій справі буде залповаджене слідство... Оксана володєла рвала на собі і все поризалася на цвинтар, щоб побачити, „чк його убито“... Тільки добрі сусіди утримали її від цього...

Щось через днів пать з міста приїхали

якісь гани з блискучими гудзиками і шпичками. Все село від малого й до старого, зійшло теж туди, щоб побачити „слідство“. Коли стали розкопувати могилу, то трун пастуха залішили з вігнутим положенням, при чому голова його були в труні, заліснуті дешками з віка, а він весь витисся з труни і лежав тяжко опирт труни, в яку наспалась земля, з якою він воровє підча: свого пробудження. Голова його була розрубана на двое так, що череп розліся на дві частини і мізок, залішавшись втежкою, зробився бідотом. З боку був залішити ознамилий кілок, який пер-йшов аж до дня кн, і заліпивши трупа. Цей кілок, власниво, ознам більше слідства, як могли статати Терешко і Грицько. На допити вони обоє вказали і призналися:

— Нехай нас гоім Божий побє, як ми не мали його вбгати!.. Ніколи ще такого дня не бувало, щоб міргати із гроба вставали... Заба-ж винні, що така пригода стала...

Коли їх спиталися, на що вони забали в могилу осикового кілка, то вони залішили:

— А так, забили, бо боялись, щоб неспішов до нас в ночи та не подував... Ма думали, що ми чоргови душу продали... Хіба ж ми знали, що таким смертельним сном може залітити людина?

Слідство знайшло потрібних залерештених і вони просиділи до суда аж пілих три місяці. Якось перед самими Водохрещами померли обое до дому, бо су: виправдали...

А на селі говорили люде:

„Коді судити Терешка і Грицька, то ми тоді не судити Степана і Івню, або й усіх разом?.. То-ж кожний право-лавний християнин к орту вітк-би, як би йому трапилось така пригода...“

Одна тільки Оксана думє, що якщо б вона залішилась ще трохи на цвинтарі, то зала б бідувалаб так тяжко...

В НІНІ
„КОПЕРНИК”
 вул Коперника № 9.

— величава реалістична драма п. н. —
„Жінка і паяц”

Редю жінки демона, в якій руках мушкетера став правдивий паяцом, грає з небувалим пово-
 дженням знаменита артистка Лія Маря.
 Настрівний концерт філгармонійної оркестра.

В другій половині жовтня 1917 року передав в бігословські книжки „Моральна” Noidna (De pœsenti) в Юра, для бігослова Юліана Фіццелевича. Прощу дотичного пана чи бігослова вислати їх на руки о. Фіццелевича сотр. в Піхатцях. — Лазар Павькіа, ліквідатор „Дністра”. 480

Повір Долинщина! Повігове господарське віче в неділю 8. вересня о 12 год. в Долинці на Одилиці! Справи великі важкі! — Повігове філія красивого товариства „Сільський Господар”. 473

„Багряна буква „Е”, незвичайну і в повнім значінню слова сензаційну драму в 5 ти частях вясвітлює далі кіно: Марусенька (пл. Смоляк 5). В головній ролі маєстатична стилева італійська артистка Марта Новелі. Прегарна музична ілюстрація! Чудове доповнення програми. Початок вже о год. 3-тій пополудни.

Із Станиславова.

Нам підуть: Недивно тому займав ся повітовий а відтак окружний суд в Станиславові карною справою двох професорів тут. учительської семінарії пл. Сальонього, знаного в місті вшехольяка, проти п. Зарницького, о обиду чести.

П. Зарницький, спровокований п. Сальоним, посмів пригідно донатитися від С., щоби паяца, чи і в скілько є правдою, — як повсюди говорять, — що він підчас другої московської інвазі в Станиславові оказував ся неговариським, ти забивав становиско незгідне в іа-переконаннями лояльних горожан в місті на приж. в справі навіреного заведення публичної шкільної науки в маю, ти чераня 1917 р., с. с в часі іавазі російських війск.

Пан С. був справді тоді супроти своїх товаришів, а ще більше супроти тих своїх товаришків, що під його управою були в часі згаданої інвазі, заняті в міських апровізаційних склезах, дуже неговариським та жорстким і дій сво персеферсував яко член міської ради укхваду в магістрату, щоби в часі ворожої інвазі підняти шкільну науку, що як найвиразніше в герні строго заборонили мамі п. к. шкільні власти, о чім п. С. дуже добре знав, бо дотичний обіжник п. к. кр. шк. ради читав і підписав.

Проти сеї укхвали уложив був в своїм часі п. З. на прошенне місцевого учительства навіть успішний протест.

Тим незвиним, бо насправді овертим запитом, почувши одякож п. С. обидженням на чести й пропустивши в сего письменного запиту найближнйше: „Чи і в скілько є правдою — як говорять — що С. оказувався неговариським...” зазидив собі при півначі місцевих вшехольяків-адвокатів а режати слів того запиту догідне для обжалування режени й так без призову кр. шк. ради обжалував п. З. перед карним судом о мимому провину в §§ 487 і 488 в. к., змодифіковану через самого судю на мимому провину в § 491 в. к.

При розсправі доказав п. З. се влобне й каргідне пофальшевванне його писемного запиту; доказав, що де тоге запиту має він як член учительського збору й учит. конференції не тільки вправе, але й обовязок та учинив се вгідно в бажанні більшого числа своїх товаришів. Деклав далше віредестойнни актами й свіданнями, що сей посередний закид опираєся на вправді: — аніжачи вкінці, що в тім шлім його запяті нема знамен сства каргідного чину — а одякож найшвей повітовий суд на правді овертим запиті, обиду чести п. С. і засудив п. З. аж на 10 днів арешту й на заплату судовит коштів, змідивши немовби в ласки при оголошенню засуду кару арешту на грошеву в квоті 100 К.

Про той, хотяй неправосильний засуд, доніс С. зараз до красної шк. ради, поминувши мовчки факт, що й він різнечасно — обжалований чера п. З. — тим самим вироком вістав також засуджений на два дні арешту в заміненю на грошеву кару й заплату судовит коштів за тяжку й делатану йому обиду чести п. Зарницького.

Засуджений З. вніс від вирёку відклик апелляційний. Але і С. зробав те саме. Бе по його гадці дістає п. З. ще за иньску кару, якої не належало замінити на грошеву. Та апелляція, розслідавши тооха ділаше сю цікаву справу, увільнила п. З. авсім від вини й кару, а дотично п. С. пвтвердила засуд першої інстанції й засудила його на заплату всіх судовит коштів з причини сього процесу.

В поводах засуду сконстатувала апелляція, що обжалованому п. З. удаєся вловні доказ правди на закид „нелояльності” незослуху дотично распоряджень п. к. шкільних власти, учинений обжалователем С. в письмі, в несенні в січні с. р. до дирекції п. к. учит. семінарії в Станиславові. А доказового матеріялу доставив найбільше сам обжаловател С. магістратськими й своїми свідками, які разом з ним газдували в місті в часі другої московської інвазі!...

Погана справа має ще і свій сумний епілог шкільний, о котрім не хочемо на разі подрібно писати. Зазначуємо лише, що він кидє дуже темне світло на п. С. як товариша, як чоловіка й яко учителя-вихователя, що має бути взірцем для учительських кандидатів і наредних учителів.

Цікаві ми, як в тій цілій справі поступить красава рада шкільна, котрій все те є докладно знаме.

Такими нападливими шевіністами й терористами ушасливієся скідну Гайчину та надєся їм посади в так званих утраскістичних семінаріях, а се є найліпший доказ того, що названі семінарії є вастиво польськими з обовязковою лице наукою української мови.

П. Сальоні перенесений сюди в Рашова за чинну знесагу свого товариша, нахвали йому посаду учителя при польській справді школі вправ, одякож учитель сеї школи має також уділяти науку всіх предметів в своїй класі. А п. С. не знає української мови й не хотів її знати й дуже ворожо був проти неї настроєний. Але помимо того фугував, як кілька других його товаришів, як член іспитуючої комісії при натуральних і кваліфікаційних іспитах, та має як такий вправє рішати, хотяй як еліпий пре барви, такеж про увлібленє кандидатів до науки в українській мові. А що п. З. застерієся одного разу при іспиті кваліфікаційнім проти головування сего паяка в справі мови, котрої він сам не знає, то олав його тоді С. і обидив сильно, а пвтвеченні його темер перед суд було зі сторони С-ого актож пімсли прати значно від себе й віком, і саужбою й заслугами старшого чоловіка.

ІВАНОВИ ФРАНКОВИ

складки на монумент-портрет приймає Краєвий Союз Кредитовий у Львові — число книжочки щадничої 4008.

НАДИСЛАНЕ.

Адвокат Д-р Стефан Бохенський

в Збаражжі повернуз і веде далі канцелярію в власнім домі. 417 2-6

ГЛЯДАЮТЬ СВОЇХ.

Хто знавби де перебуває Василь Задворяк літ 10., з Погребець пов. Зборів, якого на ліченє міг до шпиталю (Landwehrspital) в Золочеві в липні 1916 р. перє офензивною Брусілова, зволить ласкаво за винагородою повідомити Ануу Задворяк, господиню в Погрєбцях, п. Зборів. До сегоднішнього дня родичі не мають ніякої вісти. 469

Хто знавби про побут вояків в 9. п. п. а то Дмитра Гіршего і Василя Диндіна з долінського повіту, позавших 1915 р. в російський полєн, зволить ласкаво донести на адресу: В. Львівський, Тарче п. Болєхів. 475 1-2

ОГОЛОШЕННЯ.

Українські і польські плити патефонної і грам-фонної випродує вул. Мартина 51. 474 1-2

Студент прав приймає лекцію на сеці. — Звжачи прошу слати до Адміністрації „Діла” під адресою „Правник”. 474

Українець — австрій підфіцер — на сталім стані ставивєнску, 32 літ, навже знакомість в матримоніальній цілі в синатично і послужном паяном до 25 літ. дуже рідє в о одній стрій щині — до в одній жоніи в міст. востая діл варт. 30.000 К. — Ласкаво звжачи враз в фотогр філю прошу слати до 20. вересня до „Підфіцера”, до Адміністрації „Діла”. 477 1-2

Квалєр симпатичний, літ 32, на становиску утраскістично до літ 25 явлого вигляду, образований а даринно і посажно в матримоніальній цілі. Фотогр і під: „Надія ч. 8.” — да дискрецію руку словок чести. 476 1-2

Для жовнірів в поле

висилає 6 штук (Beutelsack) тоалєтового мила „Fania” за попередчим надісланєм наліжності 7 К., Б. Гросс, Краків, Гродзка 49. Включний склад тоалєтового мила „Fania”. 471 1-2

Українські книжки. Хто має намір закупити українських книжок (белетристика) хай звєрнєся до Ярослава Яцкевича, студента університету у Львові вул. Крашевського ч. 23/1. 474 2-3

„Огни Срібної Землі”

істор. оповід. Андр. Чехавського, в якій представлено долю укр. боярської родини на тлі реаліної боротьби а латиняками в Свйській Землі (13 століття) має намір в друку (видання нахвалді „Праці”, дат ерє. 8°, 1 іастр.) і в до набуття в книгарні Тов. Ім. Шевченка, Львів, Ринков ч. 18. і в книгарні Ствароліт, Львів, р. 280 Руська ч. 3. — Ціна 2 кор. 473

Петрусь — Братови! За вістку даєши більше.. Цілую Тебе та не забуваю про Тебе — Петрусь. 482 1-1

Олена Прокешівна

— уділяє лекції гри на фортепьяні. — Вписи щоденно від 4—6. вул. Ленартовича 11. 472-3

Повідомляю П. Т. Клієнтів, котрі закупили минушого року в моім складі крємські цилці або футра, що можуть їх мені відпродати а великим вгласом. Купую старі футра і приймаю роботи з обслукушнірства, евент. замінюю футра за прокєти А. Кнопф, Львів, Кілінського 1., коло Укр. Банку. 474 1-1

СПІВАНИК УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРИЛЬЦІВ

В опраці: Окладника в красках, 128 стор., 83 нотами на один голос, 68 образків. Прогаря 1914. Ціна 5 кор. — Жадати на посиланнєм: Zentral-Verlag der ukrainischen Legion, Wien VIII, Leberergasse 20. — В пошті треба слати К 575 запов. 478 2-3

БЛИСКАВИЦЯ

хемічна пральня і фарбарня приймає до баралєнє і хемічного чищенє якого рода гардеробу. Ріанож забаралєнє якого рода полотна. Фабрика і бюро приймає 314 6-8 Станиславіа, Седельмаєрєвська 4

Маркс Гіршенфельдер

фабрика складових частий до самоїх і літаків і фабрика металів та будівельних оукуть.

Львів, вул. св. Анни ч. 11. а Фабрика: Відєнь XIII, Anschützgasse 32. Відєнь XV, Haberlgasse 16. Firsdorf коло Wiener-Neustadt. (N. Ober) 389 6-12